

نامه داروسازان کشور به وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در آستانه روز داروسازی عده‌ای از همکاران داروساز نامه جمعی از داروسازان به وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را برای ماهنامه دارویی ارسال کرده‌اند و خواستار چاپ آن شده‌اند. با این که سیاست نشریه رازی، چاپ این گونه نامه‌ها نیست اما از آن جایی که این صفحه به نظرات شما دوستان تعلق دارد، تصمیم بر آن شد تا این نامه به چاپ برسد. با هم این نامه را می‌خوانیم:

«جناب آقای دکتر هاشمی: وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

با سلام

رشته داروسازی به‌عنوان تلفیقی از علوم پایه و علوم پزشکی، در نظام‌های بهداشتی - درمانی مرتقی دنیا از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. امروزه در اکثر کشورهای دنیا که از لحاظ شاخص‌های سلامت سرآمد و نمونه هستند، داروسازان دارای جایگاه و نقش تعریف شده مشخص و پررنگی هستند.

اما در کشور ما با گذشت نزدیک به ۷۵ سال از تاسیس دانشکده‌های داروسازی، و علی‌رغم حضور بیش از ۱۸۰۰۰ داروساز در کشور، نه تنها شاهد ارتقای جایگاه و نقش داروساز در نظام سلامت کشور نبوده‌ایم، بلکه داروسازان بیش از پیش از متن به حاشیه رانده شده‌اند. به‌عبارت بهتر، در ایران در دید برخی مسؤولان، نقش و جایگاه داروساز - که در حقیقت ارایه خدمات و مراقبت‌های دارویی می‌باشد و از این رهگذار سطح سلامت جامعه به واسطه بهره‌مندی از توان علمی آنان ارتقا می‌یابد - به یک تهیه‌کننده و فروشنده دارو تقلیل یافته است و داروخانه‌ها نیز به دلیل بحران‌های اقتصادی، افزایش بی‌رویه تعداد داروخانه‌ها، پایین بودن سود دارو، وضع مالیات‌های سنگین، افزایش هزینه‌های جاری، عدم تعریف تعرفه مشاوره دارویی و ناکارآمدی بیمه‌ها در تأمین به‌موقع مطالبات داروخانه‌ها، بیش از پیش آسیب‌پذیر شده‌اند.

همه این‌ها در حالی است که در دنیا در یک دهه اخیر ضمن فراهم کردن زمینه‌ها برای از بین بردن دغدغه‌های مالی داروسازان، تعاریف کاربردی‌تری از وظایف داروساز ارایه گردیده است و دنیا به نقش کلیدی این گروه از منادیان سلامت در ارتقای سلامت جامعه پی‌برده است. به‌کارگیری درمان‌های موثرتر، کاهش عوارض ناشی از رژیم‌های درمانی دارویی، کاهش چشم‌گیر خطاهای دارودرمانی، تبعیت بیشتر بیماران از رژیم درمانی تجویز شده و مصرف صحیح داروها و ... در یک کلام بهبود چشم‌گیر نظام بهداشتی و درمانی و ارتقای سلامت جامعه، از دستاوردهای قرار گرفتن داروسازان در جایگاه حقیقی خود و بهره‌مند شدن نظام سلامت و آحاد جامعه از خدمات علمی آنان است و این چنین است که در کشورهایی که شاخص‌های سلامت در حد مطلوبی قرار دارند، روزبه‌روز به نقش داروسازان اهمیت بیشتری داده می‌شود.

از دیگر موضوعاتی که نیاز به بازنگری جدی و عاجل دارد و سیستم آموزشی ما تا به امروز از آن غافل بوده است، پذیرش

دانشجو و تاسیس دانشکده‌های جدید براساس نیازهای واقعی و ظرفیت‌های شغلی موجود در کشور است. پرواضح است که در کشور ما اولین جایگاه شغلی مورد نظر برای هر داروساز، تاسیس داروخانه است.

براساس آخرین آمار در حال حاضر چیزی در حدود ۱۰۰۰۰ داروخانه خصوصی در کشور وجود دارد که البته با توجه به ابلاغ ضوابط جدید تاسیس داروخانه، در حدود ۱۲۰۰ داروخانه جدید در سطح کشور مجوز تاسیس دریافت خواهند کرد. از طرف دیگر در حال حاضر حدود ۱۸۰۰۰ داروساز در کشور وجود دارد که با احتساب این که ۱۱۲۰۰ داروساز موسس داروخانه خواهند بود چیزی در حدود ۶۰۰۰ داروساز تا مدت مدیدی عملاً امکان تاسیس داروخانه را نخواهند داشت.

لازم به ذکر است به فرض ثابت ماندن ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها و تعداد دانشکده‌های داروسازی کشور، تا ده سال آینده به‌طور متوسط سالیانه ۱۲۰۰ داروساز از دانشکده‌های داروسازی سراسر کشور فارغ‌التحصیل خواهد شد و این به‌معنای وجود ۲۹۰۰۰ داروساز در کشور طی ده سال آینده است.

در بیمارستان‌ها نیز با توجه به وجود ۱۲۰۰۰۰ تخت بیمارستانی و به فرض عملی شدن استخدام یک داروساز به‌ازای هر پنج‌بیمار بستری تنها ۲۴۰۰ شغل جدید ایجاد خواهد شد. مضاف بر این که در صنایع داروسازی کشور نیز با وجود حدود ۸۰ کارخانه داروسازی و رویه فعلی تولید و تحقیق و توسعه، ظرفیت شغلی قابل توجهی برای داروسازان متصور نیست. حال سؤال اینجاست که آیا ظرفیت‌های شغلی موجود در کشور با این تعداد داروسازی که به‌زودی وارد بازار کار خواهند شد تناسبی دارد یا این که از نظر متولیان امر صرفاً افزایش تعداد داروسازان کشور مدنظر است؟

مگر نه این که برای تربیت هر داروساز هزینه‌های هنگفتی از بیت‌المال صرف می‌شود؟ مگر نه این که دانش‌آموزان ممتاز این مملکت با هزار امید به آینده، وارد رشته داروسازی می‌شوند؟ آیا صرف هزینه‌های هنگفت برای تربیت داروساز بدون در نظر گرفتن ظرفیت شغلی در کشور، مصداق حیف و میل و به هدر دادن بیت‌المال و خیانت به ملت نیست؟

از آن‌جا که ظرفیت‌های شغلی برای داروسازان بسیار محدود می‌باشد، لذا ما داروسازان کشور، افزایش پذیرش دانشجو طی سالیان اخیر، تاسیس دانشکده‌های داروسازی جدید و راه‌اندازی غیراصولی واحدهای خودگردان را رویه‌ای غیرمنطقی و نسنجیده می‌دانیم و خواستار توقف این روند ناصواب و بازنگری جدی در آن هستیم.

مسئله دیگری که سالهاست به یک چالش حرفه‌ای و حیثیتی برای داروسازان مبدل شده است موضوع تعرفه ارایه خدمات دارویی و عدم تعریف تعرفه مشاوره توسط داروساز است. آیا پذیرفتنی است در حرفه‌ای، خدمتی بدون دریافت هزینه‌های آن خدمت ارایه شود؟ آیا اصلاح قوانینی که بیش از شصت سال از تصویب آن می‌گذرد و همواره دستمایه بعضی از نهادها برای زیر سؤال بردن حقوق داروسازان بوده است، نباید در دستور کار قرار گیرد؟ ما معتقدیم وزارت بهداشت به‌عنوان متولی جامعه پزشکی کشور می‌بایست ضمن اصلاح قوانین، متناسب با نیازها و واقعیت‌های امروز کشور، نسبت به ارایه تعریف صحیح علمی از خدمات داروسازان و تبیین شفاف جایگاه داروساز در نظام سلامت و گنجاندن حقوق حقه داروسازان در متن قانون اقدام نماید. بی‌شک، تعیین جایگاه صحیح داروسازان در نظام سلامت و سیستم بهداشتی و درمانی، این سیستم را کارآمدتر و جامعه را از دانش این قشر بیشتر بهره‌مند خواهد کرد و امروز این اصلاح نه فقط امری مفید، بلکه ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.

ما داروسازان سراسر کشور ضمن اعتراض به رویه فعلی، مصرانه خواستار کاهش ظرفیت پذیرش رشته داروسازی در دانشگاه‌ها، توقف روند تاسیس دانشکده‌های داروسازی جدید و واحدهای خودگردان، تعریف حق مشاوره و تعرفه ارایه خدمات دارویی و قرار گرفتن آن تحت پوشش بیمه‌های درمانی و تعریف قانونی و علمی جایگاه داروساز در نظام سلامت بوده و متذکر می‌گردیم که بی‌توجهی و عدم انجام اقدام عملی و کارا برای حل مشکلات فوق‌الذکر، نه تنها جامعه داروسازی کشور و بالتبع نظام سلامت را دچار مشکلات جدی می‌کند، بلکه هرگونه کوتاهی در حل این موارد متضمن مسؤولیت شرعی و اخلاقی برای دست‌اندرکاران نظام سلامت بوده و مسبب آن در هر زمان می‌بایست در خصوص عواقب تصمیمات غیر کارشناسی و قصور و تقصیرات خود و عدم توجه به هشدارهای دلسوزان پاسخ‌گو باشند.»